

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Úprava interiéru katedrály sv. Mikuláše v Českých Budějovicích v duchu reformy II. vatikánského koncilu. Její historie a zdařilost z hlediska liturgické reformy.

Autor práce: Vladimír Voborník

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Zdeněk Demel, Th.D.

Formální stránka:

Práce má 82 stran textu. Strukturovaný seznam literatury čítá včetně nepublikovaných dokumentů a elektronických zdrojů celkem 53 položek. Za seznam literatury je zařazen seznam použitých zkratk a celkem 32 obrazových příloh dokumentujících jednak otřesný, muzeální vzhled interiéru katedrály před reformou II. vatikánského koncilu, dále po provedené úpravě a nakonec vlastní návrhy autora práce. V příloze však postrádám dokumentaci gotické podoby katedrály před požárem v roce 1641. Odkazy na literaturu formou poznámek pod čarou, kterých je celkem 214, jsou činěny poměrně velice pečlivě, jen na stranách 55-70 se těžkopádně opakují úplné odkazy na literaturu. Pravopisných chyb je v práci poměrně málo, jazyk je na dobré úrovni (jen na s. 55 je použit nevhodný termín „biskupská židle“). Grafická úprava práce je dobrá.

Obsahová stránka:

Předložená práce je rozdělena do dvou kapitol. První se nazývá „Proměny sakrálních staveb v čase v souvislosti s vývojem stavebních slohů“ a představuje stručné dějiny stavebních slohů kostelů. Druhá kapitola se jmenuje „Katedrála sv. Mikuláše a její stavební proměny“ a týká se už většinou stavebního vývoje katedrály, úpravy jejího interiéru na základě změny chápání liturgie na II. vatikánském koncilu a současného návrhu jeho stavebních úprav. Nakonec předkládá autor svůj návrh úpravy liturgického prostoru katedrály. Práce by však byla přehlednější, kdyby text byl vhodně rozčleněn do více kapitol.

K první kapitole je třeba říci, že by bylo vhodnější, kdyby v ní autor namísto celé historie stavebních slohů kostelů pojednal mnohem podrobněji jen slohy, které se týkají samotné katedrály, tedy gotický a barokní, příp. ještě i renesanční.

Pokud jde o druhou kapitolu, autor zde na základě archivních materiálů popisuje též klopotný průběh přípravy a realizace projektu úpravy interiéru katedrály, aby vyhovoval požadavkům liturgické obnovy II. vatikánského koncilu. Tyto hlavní požadavky autor vypisuje z liturgické konstituce Sacrosanctum concilium, z kodexu kanonického práva, ze Všeobecných pokynů k římskému misálu a ze směrnic německé a italské biskupské konference pro stavbu a vybavení liturgických prostor, které jsou mnohem podrobnější než příslušné směrnice České biskupské konference.

Úprava interiéru katedrály proběhla v letech 1969-1971 z podnětu biskupa Hloucha, který se směl v červnu 1968 vrátit do vedení diecéze z dlouholeté internace. Dlužno dodat, že podlahové vytápění katedrály však bylo zprovozněno až roku 1973 po různých komplikacích, tak charakteristických pro tehdejší socialismus. Vybavení interiéru bylo velmi zjednodušeno, takže byl odstraněn otřesný muzeální vzhled z doby před koncilem. Byl zřízen nový hlavní oltář na kraji presbytáře a za ním biskupské sedes. Z bočních oltářů byly ponechány jen ty v bočních kaplích a byly vyrobeny nové lavice v kombinaci dřeva a kovu. Takovéto lavice nevidí autor práce jako vhodné do interiéru a sám navrhuje jiné provedení. Provedenou úpravu interiéru katedrály hodnotí autor práce jako poměrně zdařilou vzhledem k tehdejším možnostem.

V této době se chystají stavební úpravy současného stavu interiéru podle návrhu, který však řeší zejména asanaci vlhkých zdí, obnovu výmalby katedrály a zřízení nového podlahového vytápění. Návrh se ale nezabývá změnou úpravy liturgického prostoru. Proto

autor práce přichází se svými dvěma návrhy, z nichž alespoň ten stavebně méně radikální by stál za úvahu (srov. obr. č. 31 v příloze). Jde o změnu longitudinální dispozice na centrální tak, že oltář by byl umístěn uprostřed hlavní lodě a lavice věřících by byly kolem něj umístěny ze čtyř stran. Tím by byl odstraněn velký dosavadní nedostatek spočívající v tom, že z lavic v bočních lodích není téměř vidět na oltář, na kterém se slaví eucharistie.

Závěr:

Předložená diplomová práce představuje zdařilou studii jednak úpravy interiéru katedrály sv. Mikuláše v Českých Budějovicích v letech 1969-1971, která měla za cíl vytvořit liturgický prostor odpovídající požadavkům liturgické reformy II. vatikánského koncilu, a jednak chystaných stavebních úprav současného stavu interiéru s tím, že autor tento projekt doplnil též o vlastní návrh nové úpravy liturgického prostoru více vyhovujícího chápání liturgie podle reformy koncilu. Práci i přes vytčené nedostatky jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 4.5.2011